

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Демочко С.О., здобувач ступеня «бакалавр»; Близнюк О.П., к.е.н., доцент
(ДБТУ, м. Харків, Україна), bliznukoksana@gmail.com

Abstract. *Innovative development of the national economy requires the formation of high financial potential of agro-industrial enterprises, on which business activity, profitability, financial sustainability and stability of their activities and successful implementation of the financial strategy depend.*

Управління сучасним агропромисловим підприємством в умовах нестабільності та хронічних кризових явищ в розвитку національної економіки, посилення конкуренції на ресурсному та споживчому ринках, вимагає підвищеної уваги до формування інтегрованої системи управління фінансовими ресурсами, які є базовим джерелом економічного та інноваційного потенціалу підприємств АПВ, визначають ефективність їх діяльності в ринковому середовищі, фінансову стійкість, стабільність та конкурентоздатність, забезпечують безперервність торговельно-господарських процесів, соціально-економічного розвитку та зростання ринкової вартості.

Фінансовий потенціал відображає фінансові можливості підприємства завдяки функціонуванню цілісної системи, яка включає сукупність усіх видів ресурсів та економічних чинників в їхньому взаємозв'язку та єдності, що дозволяє приносити підприємству необхідний фінансовий результат за умови стабільного фінансового стану та досягнення стратегічних і тактичних цілей соціально-економічного та інноваційного розвитку.

Фінансові ресурси будь-якого підприємства – це сукупність грошових коштів, що формуються із диверсифікованих джерел (внутрішніх та зовнішніх, наявних та потенційних власних, залучених, позикових, доходів і нагромаджень підприємства), інтегровані у відтворювальний процес, забезпечують його безперервність та генерування новоствореної вартості на мікрорівні, слугують фінансовим підґрунтям формування ресурсного, економічного та інноваційного потенціалу підприємства, можуть швидко трансформуватися в інші види економічних ресурсів (матеріальні, трудові, інформаційні), є джерелом відшкодування матеріальних затрат, виконання фінансових зобов'язань, ключовим чинником соціально-економічного розвитку й зростання ринкової вартості підприємства.

Принциповою особливістю та специфікою функціонування фінансових ресурсів агропромислових підприємств, що впливає з провідних функцій, є інтеграція їх в сферу виробництва і товарно-грошового обігу, де відбуваються обмінно-перерозподільні процеси, які відіграють визначальну роль у заключній стадії розширеного відтворення на мікроекономічному рівні: в перетворенні капіталу з товарної форми на грошову, коли відбувається зростання його вартості за рахунок новоствореної доданої вартості в процесі реалізації вироблених товарів і послуг споживачам; в зміні форм власності та доведенні вироблених товарів (послуг) зі сфери агропромислового виробництва, через обмін, до сфери споживання.

В останні роки достатньо відчутним в процесі діяльності підприємств

АПВ України став вплив зовнішніх чинників у вигляді інфляцій, зростанні фінансових ризиків, посилення конкуренції на споживчому ринку, а також спостерігався дефіцит власних фінансових ресурсів разом з обмеженими можливостями наявних та потенційних джерел їх поповнення. Все це створювало певні труднощі для агропромислових підприємств, для подолання яких необхідний активний пошук нових ефективних джерел фінансування, які б дозволили мінімізувати комерційні та фінансові ризики та підвищити результативність фінансово-господарської діяльності в цілому. Необхідність стабільного функціонування та розвитку підприємств АПВ в поточному та довгостроковому періодах об'єктивно вимагає додаткового залучення позикових фінансових ресурсів з різних джерел та підвищення ефективності їх використання.

Значною мірою об'єктивна необхідність використання позикових ресурсів в сфері АПВ пов'язана з невідповідальністю у часі між витратами на закупівлю товарів та отриманням виручки від їх продажу. Потреба агропромислових підприємств у кредитних ресурсах виникає також у зв'язку з необхідністю здійснення витрат на створення сезонних товарних запасів, виникненням ускладнень у розрахунках з постачальниками товарів, виконанням фінансових зобов'язань перед бюджетом, банками, страховими організаціями, здійсненням інвестиційної діяльності тощо.

Враховуючи важливість та незамінність позикових фінансових ресурсів в діяльності агропромислових підприємств, особливу увагу менеджерам треба звернути на планування обсягів залучення довго- та короткострокових кредитних ресурсів та прогнозування термінів їх використання й окупності в результаті фінансово-господарської діяльності підприємств АПК.

Ключовою вимогою ефективного управління фінансовими ресурсами в підприємствах АПК є оптимізація їх структури за критеріями мінімізації вартості, ризику та термінів залучення й використання з метою забезпечення високого рівня фінансової стійкості, платоспроможності та фінансової рівноваги, збільшення економічної рентабельності вкладеного в активи фінансового капіталу. Для цього необхідна розробка якісного методичного інструментарію, що дозволить планувати оптимальні часові та вартісні параметри залучення довго- та короткострокових кредитних ресурсів та прогнозувати результативність й терміни окупності позикових коштів в процесі їх використання у фінансово-господарської діяльності агропромислових підприємств з урахуванням можливих обмежень і ризиків.

Важливим чинником та стимулом для підвищення ефективності управління фінансовим потенціалом підприємств АПК в сучасних умовах є активізація діджиталізації бізнес-процесів, що є необхідним елементом стратегії розвитку галузі в умовах цифрової економіки.